

Vanade asjade haardes

Kaitseliidu Meredivisjoni vanemleitnant Toomas Peek kogub ajastute kultuuri ja tarkust. Vanad maalid, lipud, vapid, raamatud, mõõgad ja aumärgid on olnud talle saatjaks, eesmärkide seadjaks ja isegi lastekasvatustahendiks.

TEKST SIGNE SILLASOO – FOTO ERIK PROZES

Toomas Peek on end elu jooksul ümbritsenud suure hulga põnevate antiikesemetega.

PUDELITEST KANNUDENI

Gentleman pakub aja-loohuvilistele välja neli näitust oktoobrikuiseks külastuseks: "Kann" – läbi sajandite on kann olnud üks kasutatumaid tarbeesemeid. Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseumis kuni 12. oktoobrini; "Mon faible (minu nõrkus) – vana klaastara ekspositsioon I" – tuntud koguja Tõnu Lauki ajalooliste kangete alkoholsete jookide pudelite kollektsioon. Järvakandi Klaasimuseumis kuni 15. oktoobrini; "Elavad asjad" – muuseumisse kogutud esemed kannavad endas sajanditepikkusi mälestusi. Tartumaa Muuseumis kuni 1. novembrini; "Loss ja tema lugu" – tänavu täitub 290 aastat Kadrioru lossi ja pargi rajamisest. Kadrioru Kunstimuseumis detsembrini.

Toomas Peek nakatus vanavara ostmise ja kollektsioneerimise pisikuga juba varases nooruses. Ka nüüdseks pole huvi kuhugi kadunud. Külma kõhuga ei lähe ta mööda ühestki antikvariaadist ei Eestis ega välismaal.

Tõsisema huvi vanavara vastu tekitas Peekis Toompeal asuv maja, mille renoveerimine 90ndate alguses tema ülesandeks sai. Hoonele eluvaimu sissepuhmine tähendas ohtrat antikvariaatides käimist ning pidevat enda harimist üld- ja kunstiajaloo. Tarvis oli osta ka vanu tööriistu ja õppida selgeks vanad töövõtted, et maja ajaloolise hõnguga kokku sobivaid antiikseid asju restaureerida või neile igapäevaelus otstarve leida.

Praeguseks on leidnud sajad, kui mitte tuhanded ajaloolise hõnguga esemed ja kunstiteosed Peeki majapidamises endale koha. Nende hulka kuuluvad kohviveskid, kirjatarbeid ja pitsatid, nõud, maalid, raamatud, skulptuurid, lipud, vapid, aumärgid, mööbel, mõõgad, insenertehnilised riistad, veinikultuuri ja

merendusega seotud asjad ning palju, palju muud.

Peek tunnistab, et mainitud asju ei ole ta ostnud lihtsalt klaasi taha panekuks, nagu paljud seda teevad, vaid on integreerinud ja restaureerinud kõik vanad söögitarbed, nõud, mööbli ja muud asjad enda pere igapäevaelu. Vanavara elab koos temaga. "Leian, et kõik vanad asjad, olgu see lipp, mõök või gloobus, peavad olema saatjaks ja toetama sind igapäevateel," selgitab ta.

Kõige olulisemateks ja hinnalisemateks ajalooühendusteks asjadeks peab Toomas Peek enda majapidamises perrilippu, rüütli- ja meremaale, vappe, mõöku ja autasusid, mis on aidanud tal elus teatud eesmärke seada ja olnud heaks kasvatustahendiks ka tema lastele. "Mäletan, et ohvitseriks saades vaatsin, milliseid ilusaid autasusid anti Eesti ajal kaitse- ja mereväes. Ostsin need ära, et need või neid asendavad tänapäevased autasud endale kunagi välja teenida. Nüüdseks olen seda ka teinud," räägib

kollektsionäär vanades asjades peituvat väe kohta.

Peek tunnistab, et ei ole kunagi mõelnud vanavara soetades ostu-müügi-tehingust kui heast investeeringust, ent tunnistab, et kui vaadata praeguseid antiikasjade kindlustus- ja müügihindu, on tegemist päris kindlasti ühe parema investeerimisvõimalusega. "Selge, et ma näiteks maalikunsti ostes vaatan, missugune on tema nüüdne turuhind ja kunstniku tööde tase, kuid eelkõige ostan selle pildi ikkagi sisu pärast."

Kuna tegemist on kalli hobiga, tunnistab Peek ausalt, et on antikvariaatidesse ja oksjonitele jätnud raha miljoneid kroone. Ka väärisasjade kindlustamise peale on kulunud omajagu, ent kunstiteosed on ka seda väärt. Peek on innustanud vanavara koguma ka enda lapsi ja tuttavaid. Lõbusalt räägib ta oma sõbrast, kes aasta eest koos temaga Austrias olles sellesse haigusesse samuti nakatus. Pisik on sõbral endiselt sees. Koos kogutakse kellaseid ja vanu raadioid. ☐